

Undervisningsministeriet
September 2013

Sagsnr.: 039.32M.351

Høringsnotat til

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.
(Tilskud til særligt tilrettelagte stx- og hf-forløb for elever og kursister med nedsat psykisk funktionsevne)

I. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden 16. august 2013 til 13. september 2013 været i høring hos 30 myndigheder og organisationer. Lovudkastet er også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 13 høringssvar, hvoraf 5 har bemærkninger til lovudkastet. En liste med angivelse af, hvem der har afgivet bemærkninger, er vedlagt.

De indkomne høringssvar har givet anledning til præcisering i lovforslagets bemærkninger vedrørende visiteringen.

II. Væsentlige bemærkninger til lovforslaget

1. Generelle bemærkninger

Generelt er der tilslutning til intentionen om, at der bliver skabt den lovgivningsmæssige ramme for tilskud til særlige forløb for kursister med nedsat psykisk funktionsevne.

2. Bemærkninger til elementer af lovforslaget

2.1. Finansiering

Leder- og bestyrelsesforeningen for VUC er kritisk over for den foreslåede finansiering af de særlige forløb. Foreningen frygter, at det, hvis andre tiltag finansieres på lignende måde, kan betyde en langsom, men sikker udhulning af taxametrene og dermed den generelle kvalitet i de almengymnasiale uddannelser.

Gymnasieskolernes Rektorforening finder, at merudgiften bør tilføres sektoren og ikke som foreslået findes ved en taxameterreduktion af tilskuddene ved de almengymnasiale uddannelser. Dette begrundes med, at der er tale om specialforanstaltninger, hvor bevillinger til elever med sådanne handicap altid har været tilført uddannelsesinstitutioner som ekstrabevillingen ud over normalbevillingen.

Ministeriets bemærkninger:

Der er tale om et gymnasialt tilbud. De først igangsatte forsøg blev finansieret med satspuljemidler, men siden 2009 har igangsatte forsøg været finansieret af forsøgs- og udviklingsmidler inden for Undervisningsministeriets økonomiske ramme. Tilbuddet går nu fra at være et forsøg til at blive en permanent ordning. I den forbindelse finder ministeriet det mest hensigtsmæssigt at finansiere initi-

ativet inden for de nuværende bevillinger til de gymnasiale uddannelser – netop fordi der er tale om et gymnasialt tilbud. Bevillingerne og taksterne fastsættes på de årlige finanslove.

2.2. Målgruppen

Danske Handicaporganisationer (DH) mener, at henvisningen til Aspergers syndrom bør udgå af lovforslagets bemærkninger. DH finder det problematisk, at der henvises til en konkret diagnose. Det skyldes for det første, at diagnosen er omdiskuteret og forventes at komme til at udgå, således at man i fremtiden vil betegne alle former for autisme for "autisme". Det skyldes for det andet, at henvisningen til en bestemt diagnose kan være med til at lukke opmærksomheden i forhold til andre grupper af personer med psykisk og fysisk funktionsnedsættelse, der også ville kunne profitere af et særligt tilrettelagt stx- eller hf-forløb.

Gymnasieskolernes Rektorforening mener, at man på baggrund af den femte udgave af Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder, som kom i maj 2013, bør overveje at konsekvensrette lovforslaget til autisme i stedet for Aspergers syndrom.

Jens Verdoner, pædagogisk leder for HF på Aabenraa Statsskole, mener, at ASF bør træde i stedet for Aspergers syndrom i lovforslagets bemærkninger.

Ministeriets bemærkninger:

Sundhedsstyrelsen har telefonisk oplyst, at den amerikanske DSM-5 ikke er officielt diagnoseklassifikationsystem i Danmark. I Danmark følger vi WHO's ICD-10 klassifikationsystem, og deri er Aspergers syndrom omtalt under gennemgribende udviklingsforstyrrelser sammen med forskellige andre autismeformer.

Udgangspunktet for lovforslaget er de gennemførte forsøg, der fokuserer på at støtte elever med Aspergers syndrom. Når det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at den foreslåede bestemmelse om godkendelse til tilskud i første omgang forventes anvendt til særligt tilrettelagte stx- og hf-forløb for elever/kursister med Aspergers syndrom, er det for at sikre, at der ikke hersker tvivl om den i første omgang tænkte målgruppe for bestemmelsen og dermed midlernes anvendelse og for at sikre, at forsøgene får en permanent platform. I lighed med, hvad der også har gjort sig gældende for forsøgene, vil en elev, der har en diagnose inden for autismespektrumforstyrrelser kunne komme i betragtning til optagelse, såfremt vedkommende opfylder opfyldelseskriterierne, jf. også afsnit om optagelse i lovforslagets afsnit 2.1.2.

2.3. Holdstørrelser

Gymnasieskolernes Rektorforening bemærker, at der i lovforslaget opereres med holdstørrelser på op til 12. De anbefaler, at elevtallet af hensyn til elevernes udbytte, fastholdes på 10, og at skyggetaxameteret dermed konsekvensrettes til 18 elever/kursister pr. klasse frem for de i lovforslaget anførte 16 elever/kursister pr. klasse.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet finder ikke at der er evidens for, at 10 elever i klasserne er bedre end 12. I forbindelse med de gennemførte forsøg landede man på 10 elever, fordi skolerne var usikre på situationen, men

nu har sektoren via forsøgene og videndeling i den forbindelse erfaring at høste af. Hertil kommer, at frafaldet er stort, hvilket også er årsagen til, at nogle af forsøgsskolerne allerede har indskrevet 12 ved starten af forløbene, for ikke at ende med for små klasser.

2.4. Udbud

DH finder det problematisk med den stærkt begrænsede kapacitet, som et regionsvist uddannelses-tilbud må siges at udgøre.

Jens Verdoner, pædagogisk leder for HF på Aabenraa Statsskole, finder, at det vil være bedre med en kilometer- eller køretidsbestemt fordeling af tilbuddene og ikke med regionerne som geografisk fordelingsnøgle af uddannelses tilbuddene. Han finder endvidere, at lovforslagets bemærkninger om 5 stx- og 2 hf-klasser virker lidt vilkårligt. Han mener, at det bør være op til den enkelte skole at vurdere, hvilken af de ligestillede ungdomsuddannelser, de ønsker at udbyde. Jens Verdoner mener, at HF er et bedre bud på en uddannelse til autister.

Ministeriets bemærkninger:

Intentionen er at starte op med 5 stx- og 2 hf-klasser, dvs. en udvidelse af kapaciteten med 1 stx-klasse i forhold til forsøgene. Skulle der på sigt vise sig at være behov herfor, vil kapaciteten på de pågældende udbudssteder kunne udvides. Hertil kommer, at det, som det også fremgår af lovforslagets bemærkninger, løbende vil blive vurderet, om der er behov for en yderligere udvidelse af antallet af udbydere.

I relation til stx kontra hf kan ministeriet oplyse, at de fleste forældre til unge med Aspergers Syndrom ønsker et stx-forløb, bl.a. fordi de fleste af eleverne ønsker de mange A-niveaufag. Når der med lovforslaget foreslås også et hf-tilbud, så er det for at have et tilbud til også de lidt fagligt svagere elever, som har vanskeligt ved for megen tværfaglighed.

2.5. Visitering

DH mener, at der er behov for at sikre en kvalificeret visitering til et særligt tilrettelagt stx- og hf-forløb. DH mener, at det tydeligt bør fremgå af bemærkningerne til loven, at skolelederen skal være forpligtet til at inddrage anden form for ekspertise, f.eks. pædagogisk psykologisk rådgivning, som i mange år har kendt til den konkrete elev.

Danmarks Evalueringsinstitut bemærker med tilfredshed, at der i bemærkningerne til lovforslaget indgår specifikke kriterier for optagelse. Det vil være vigtigt at sikre, at tilbuddet alene retter sig mod unge, der ikke ville kunne enkeltinkluderes i normale klasser.

Ministeriets bemærkninger:

Høringssvarene har givet anledning til, at det i lovudkastets bemærkninger er præciseret, dels at der til grund for visiteringen skal ligge dels en udredning, dels at der i det visitationsudvalg, der bistår rektor, indgår personer, som har viden om og erfaring med diagnoser inden for tilbuddets målgruppe.

2.6. Specialpædagogisk støtte

DH mener, at det bør fremgå af lovforslagets bemærkninger, at listen over specialpædagogisk støtte ikke er udtømmende, men alene er eksempler på støtte. DH finder endvidere, at det er vigtigt at bemærke, at det skal være muligt for eleverne at medbringe eventuel specialpædagogisk støtte i forbindelse med studieture i udlandet.

Ministeriets bemærkninger:

Det følger af § 5 i bekendtgørelse om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand ved ungdomsuddannelser m.v., under hvilke støtteformer SPS kan ydes. Lovforslagets bemærkninger afspejler bekendtgørelsens formuleringer.

Ministeriet forventer på baggrund af erfaringerne med de gennemførte forsøg ikke – med mindre eleven eller kursisten har anden funktionsnedsættelse, eksempelvis ordblindhed – at der skal ydes specialpædagogisk støtte til elever og kursister med nedsat psykisk funktionsevne i de særligt tilrettelagte forløb, som godkendes som følge af lovændringen.

Er der givet tilsagn om specialpædagogisk støtte, så vil det være muligt at medbringe støtten på studieture også til udlandet, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand ved ungdomsuddannelse m.v.

De ønskede tilføjelser er således reguleret andetsteds, hvorfor ministeriet ikke finder anledning til at justere bemærkningsteksten.